

מתורתו של הרב הגאון יורם מיכאל אברג'ל

אמרי נועם

בצור ירום

"עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה דעו כי ה' הוא האלקים" (תהלים ק, ב-ג), כוונת הפסוק היא שעל ידי שעובדים את ה' בשמחה וברננה זוכים ששם הוי"ה המורה על מידת הרחמים ממתק את שם "אלקים" המורה על מידת הדין, ובכך נמתקים מעל האדם כל הדינים, וה' מתמלא עליו ברחמים.

דרשו גדולי החסידות: "כי בשמחה תצאו" (ישעיה נה, יב), כלומר, על ידי שתהיו בשמחה תצאו מכל הצרות שבעולם, כי יש לשמחה כח לשבור לרסיסים את כל הגבורות והדינים השורים על האדם וגורמים לו את כל הצרות.

הרה"ק ר' שמחה בונם מפשיסחא זיע"א היה אומר שהקלים טוב להם בעוה"ז משום שהם בשמחה תמיד, ואף ששמחתם הוא בהוללות ושטותים, על כל זאת הנה מדת השמחה ששורשה מחסד ממשכת חסדים ושפע עליהם. אבל היראים על ידי שהם בדאגה ועצבות רוב הזמנים, אף שהם בדאגה בעבודת ה', על כל זאת ממשיכים על עצמם דינים ח"ו, והם מחוסרי פרנסה לא עלינו. והלימוד מזה להתחזק מאד להיות בשמחה תמיד, בשמחה של מצוה, ואז יהיה לו פרנסה גם כן.

מה שנגזר על העיר סדום חורבן זהו משום שבסדום חקקו חוק האוסר לתת מדרך כף רגל בעירם לעניים עוברי דרכים, באומרים: "למה לנו עוברי דרכים, שאין באים אלינו אלא לחסר מממוננו" (ראה סנהדרין קט, א), ואף הכריזו ואמרו, שכל מי שיתפס מחזיק ידו של עני בפת ישרף באש (פדר"א כה). ומכך יש ללמוד שכל עיר, עסק, מוסד, בית וכו' שמסלקים ממנו את העניים, ונמנעים מלתת צדקה ביד רחבה, אף הקב"ה מסלק את אורו והשפעתו מהם, וסופם חורבן ושממון כחורבן העיר סדום.

כאשר יפתח האדם את ליבו ואת ידו, ויתן ויעניק מממונו לאחיו האביון, מיד יפתח לו הקב"ה את כל שערי השמים - שערי בריאות, שערי פרנסה טובה, שערי הצלחה ועוד ועוד.

בעל התניא מביא את דברי הגמרא שראה הקב"ה שהצדיקים מועטים עמד ושתלן בכל דור ודור וכו'.. וכמו שכתוב "וצדיק יסוד עולם" (משלי י') ובכל דור שתל ה' יתברך שלושים ושש צדיקים, כמבואר בגמרא (סוכה מה עמ' ב).

גם בחנוכה מדליקים בסך הכל (בכל ימי החג ללא השמש) שלושים ושש נרות, לרמז שמי שמדליק אור חנוכה מתחבר לאותם ל"ו צדיקים שה' יתברך שתל בכל דור ודור.. ואומר החיד"א הקדוש ע"ה, שלא כדאי לבזבז את ימי החנוכה, כי בכל רגע של חנוכה טועמים מהאור הגנוז, ולכן כל מי שה' נתן לו ילדים נכדים או נינים, ה' ישמרם ויחייהם, לא יפסיק בשבוע זה של חנוכה מלהתפלל על הילדים אלפי תפילות, ויבקש מה' יתברך שלא יתבזה איתם, ושלא יגעו לריק ולא ילדו לבהלה.

אמרו חז"ל (בשבת כג' עמ' ב) הרגיל בנר הוי"ן ליה בני תלמידי חכמים, אומרים הרי"ף והרא"ש שמדובר כאן על נר חנוכה. נרות שבת כבר ידועה הסגולה שלהם, אבל נרות חנוכה המעלה שלהם העיקרית היא בני תלמידי חכמים, כי כל מטרת היוונים היתה להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך, הם לא רצו שיהיה לעם ישראל קשר לתורה. ואומר השל"ה הקדוש שגזירות אלו באו מחמת הנגיעה של המלאך בכף ירכו של יעקב, עד שבאו החשמונאים ובגודל קדושתם הפכו את כף לפך (של שמן טהור). הם מצאו פך של שמן, פך יש בה פ' כפופה, וכ' סופית פתוחה, לרמז שבחנוכה אדם ילמד מוסר, שהפה יהיה סגור, לא לדבר על אף אחד, והכף תהיה פתוחה לתת צדקה לעניים.

וזה בא לתקן את הטעות של יוסף ושל השבטים, ועל זה נדבר בשבוע הבא..

(בצור ירום חלק א' פרק א', עמ' 187-186).

הליכותיו והנהגותיו בקודש של סידנא בבא סאלי

ומספרים שהבבא סאלי גם היה רגיל לשתות עם כולם ערק, ומעולם לא השתכר מכך. לעיתים היה ניראה קצת אדום מהשתייה, אך היה מניח את ראשו על ידיו, סוגר עיניו לכמה דקות ומיד אחר כך מתעורר כאילו לא שתה כלום וממשיך בעבודת הקודש שלו. פעם אחת הסביר הבבא סאלי לחתנו, כי חז"ל אמרו שיש כמה דברים המפגיגים את היין. ואחד מהם זה הפחד. כשאדם מפחד, הוא אינו מסוגל להירדם גם אם שתה יין. דע לך אמר הבבא סאלי, "אין פחד יותר גדול מהפחד מהקדוש ברוך הוא". כמה יראת ה' היתה לבבא סאלי, עד שלא איפשרה לו להשתכר ולהירדם.. ובשתייה היה בוחן הבבא סאלי את האנשים. על יהודי אחד אשר שתה אצל הבבא סאלי כמות גדולה של ערק, והתחיל לפתע להטיף לאנשים מוסר ודברי תורה חוצבים היוצאים מן הלב. אמר הבבא סאלי סימן שיש לו יראת שמיים שלמרות שהוא שיכור הוא אינו מנבל את פיו בדיבורים אסורים אלא נותן מוסר היוצא מליבו ומדבר דברי תורה אף בהיותו שיכור.

רבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב

פעם חלה בנו של רבי שמעון משמשו של רבינו הקדוש מברסלב, מצבו היה מאוד לא טוב. בצר לו נכנס המשמש רבי שמעון אל רבינו הקדוש וביקש רחמים עבור בנו החולה. אך רבינו לא ענה דבר. הבין רבי שמעון שהמצב ממש גרוע והקטרוג בשמיים גדול. מיד רץ אל ביתו, ואמר לאשתו, "אם את רוצה שבנך ישראל בחיים אל תשני הלילה.. נזעק אל ה' ונתחנן עבור בנו". נעמדה האישה מול עריסת בנה החולה ובכתה והתפללה כל הלילה.. למחרת, כשבא רבי שמעון אל רבינו מברסלב הקדוש, פנה אליו רבינו במאור פנים ואמר "לא ידעתי שתפלת נשים כל כך חשובה אצל ה' יתברך.. אתמול בלילה התפילה של אשתך פעלה המון בשמיים. וביטלו את הגזירה ובנכם התרפא". ולא רק שהתפילה גרמה לכך שבנכם יתרפא אלא מרוב שהתפילה היתה חזקה, הוא גם יזכה לאריכות ימים ושנים.. (מתוך שיח שרפי קודש - ב, ק).

גם אתם יכולים להיות שותפים ביזכי הרבים!

לקבלת העלון באיזור מגורכם, ולהקדשת שם להצלחה, רפואה או לעילוי נשמת יקירכם ולהיות שותפים ביזכי הרבים.

צרו קשר במס': 0523458725

הבעל שם טוב הקדוש

לאחר נישואיו של הבעל שם טוב, ביקש גיסו, רבי גרשון מקיטוב, ללמוד עימו תורה. הבעל שם טוב לא רצה בכך, כיוון שרצה להסתיר את חכמתו בתורה. לכן עשה עצמו כאיש פשוט שאינו מבין דבר. אמר רבי גרשון לאחותו, אשת הבעל שם טוב: "בושה גדולה הבאת עלינו.. בעלך לא יודע דבר הוא בור ועם הארץ... אם תרצי להתגרש ממנו – מה טוב. ואם לא, אקנה לך סוס וסעי עמו מכאן, וגורו היכן שתגורו." סירבה אשת הבעל שם טוב להתגרש ממנו, ולכן עזבו הוא ואשתו את העיר.. מצא הבעל שם טוב מקום מגורים לו ולאשתו קרוב להרים ולגבעות כדי שהוא יוכל ללכת להתבודד ולדבר עם ה' וגם לעבוד ולהביא פרנסה לביתם.. פרנסתם הייתה ממכירת טיט שחפר הבעל שם טוב בהרים.

פעמיים או שלוש פעמים בשבוע הייתה אשתו באה אליו עם הסוס והעגלה, ומוליכה את הטיט שחפר אל העיר כדי למכור אותו, וכך התפרנסה. באותם הימים נוהג היה הבעל שם טוב להתענות ימים ארוכים, וכאשר רצה לאכול היה חופר גומה בקרקע, יוצק בה קמח ומים והיה נאפה לחם מחום השמש. זה היה כל מאכלו שהביא אל פיו כדי לשבור את רעבונו לאחר התענית, וכל ימיו היה בהתבודדות. פעם אחת שקע הבעל שם טוב בהתבוננות עמוקה, וכך הלך על פני ההרים. גדולים היו ההרים ותלולים מאוד, וביניהם גיא עמוק ותלול. מעבר לגיא, על ההר שמנגד, עמדו שודדים. ראו השודדים כי הולך הבעל שם טוב אל התהום כשהוא שקוע במחשבות, ואמרו כי בוודאי יפול וירסק את אבריו. אך כאשר הגיע הבעל שם טוב סמוך לתהום קרב ההר השני אליו וסגר את פי התהום עד שנעשתה שם דרך ישרה. כאשר המשיך הבעל שם טוב בדרך, חזרו שני ההרים והתרחקו. לאחר זמן מה חזר הבעל שם טוב אל המקום, ושוב קרב הר אחד אל חברו עד שעבר הבעל שם טוב. וכך אירע מספר פעמים. ראו השודדים כי איש אלוקים וקדוש הוא, באו אליו וסיפרו לו את מה שראו. אמרו השודדים: "הנה בעינינו ראינו כי איש אלוקים אתה. לכן אנו מבקשים שתתפלל עבורנו שיצליח ה' דרכנו, כי בכל יום אנו מוסרים את נפשנו ומצויים בסכנה גדולה." אמר להם הבעל שם טוב: "אם תישבעו לי שלא תפגעו ביהודי ולא תגזלו אותו, אעשה כדברכם." נשבעו לו השודדים על דבר זה. מאותו היום, אם הייתה מריבה בין השודדים היו באים לפניו, והוא היה מיישב את הריב ועושה פשרה ביניהם. פעם אחת באו שני שודדים לדון לפניו ומה שפסק לא היה טוב בעיני אחד מהם. אמר השודד בליבו: "כאשר ער הבעל שם טוב, לא אוכל לעשות לו רע. אבל כשהוא ישן, אעשה בו כרצוני ואהרוג אותו." בשעה שישן הבעל שם טוב, בא השודד אליו והרים את הקרדום כדי להכותו בראשו. מיד חטפו את הקרדום ידיים נעלמות והכו את השודד מכות קשות ואכזריות. כולו היה פצוע ומדמם עד שכמעט לא נותרה בו נשמה, ואפילו לדבר לא יכול היה. כשהתעורר הבעל שם טוב, ראה לפניו את השודד מוטל מוכה ומלוכלך בדם וכולו חבורות ופצעים. שאל אותו: "מי עשה לך זאת?" ולא יכול היה השודד לענות לו. למחרת, כאשר חזר השודד מעט לאיתנו, בא אל הבעל שם טוב הקדוש וסיפר לו את כל המאורע, ביקש את סליחתו ועשה תשובה על מעשיו..

הרב הגאון הרב ישראל אברג'ל שליט"א

הנה בספר דברי חיזוק (פרשת לך לך) כתב סיכום נאה על שכן ההשכמה, וזה לשונו: שכאשר זוכים להידבק במידתו של אברהם אבינו שהיא בחינת הכתוב "וישכם אברהם בבוקר" (בראשית כב,ג) על ידי זה זוכים לגבורת ארי... וכמו שאמרו רבותינו הקדושים (דגל מחנה אפרים פרשת וירא) שהחסדים הם בחינת מים, שנשפך גשמי ברכה, שפע עצום, כשיהודי עושה פעולה של השכמה, הוא ממשיך מלמעלה על עצמו ועל כל דורותיו ועל כל העולם חוט של חסד, "יומם יצוה ה' חסדו" (תהילים מב,ט). שעל ידי זה מתחילים החסדים העליונים להשפיע למטה, באופן של למעלה מן הטבע, למעלה מן המקום, למעלה מן הזמן, וזהו הסגולה של "הן עם כלביא יקום" (במדבר כג,כד). זהו סגולה שנוחלין עולם הבא, כשיהודי מתחיל את היום עם תוקף וחוזק של חומה של זריזות, יש ליום הזה כוחות של תורה ועבודת ה', והוא הרבה יותר חזק מיום אחר, יום כזה שמתחילים אותו בזריזות ובאהבה עם אש קודש, על ידי זה זוכים שהיום הזה יהיה בבחינת "ודגלו עלי אהבה" (שיר השירים ב,ד). שדרשי חז"ל, "ודילוגו עלי אהבה" והיינו האהבה מקלקלת את השורה וזאת הדרך להיות מכלל נוחלי העולם הבא.

הרב הגאון שלום ארוש שליט"א

כל העצבות הייאוש הדיכאון והתלונות פירושם שיש לאדם איזו תלונה על הקדוש ברוך הוא. שהוא אינו מאמין שהכל לטובה, וזו בושה גדולה כלפי שמיא, ומיד רצים לבדוק אם אכן חס ושלום נעשה איזה אי צדק עם אותו בכיין, וכמובן שה' כולו ישר וצודק, "צורי ולא עולתה בו", "אל אמונה ואין עוול וכו'". וזו הסיבה שבאות לאדם צרות, כי הוא מתלונן וישר בודקים מלמעלה האם אותו אדם שמתלונן צודק וכולו ישר וטוב, ואז מדקדקים עם האדם על פי מעשיו. ולכן זה מובן כל כך, כשהאדם בוכה הוא לא יכול לפעול בתפילותיו כי כל הבקשות שלו וכל התפילות שלו כולם חוזרים ריקם, כי סוגרים בפניו את כל השערים ואת כל הדלתות ואת כל החלונות, ואולי גם שולחים מלאך שיטח מחדש את הקירות שלא יהיה חלילה איזה סדק קטן שדרכו תיכנס מילה של הבכיין שמתלונן על ה'.. (מתוך שערי בתודה, עמ' 37).

מרן פאר הדור - הרב עובדיה יוסף זצ"ל

■ אסור לשנות הבתים והרצועות של התפילין דרש"י לעשותם תפילין דרבנו תם. וכן להיפך, אסור לשנות הבתים והרצועות של תפילין דרבנו תם לעשותם תפילין דרשי. וגם הכיס שמניח התפילין לא יחליף הכיס של תפילין דרש"י לעשותם כיס של תפילין דרבנו תם. וכן להיפך. שכל זוג תפילין קובע קדושה בפני עצמו. (הליכ"ע ח/ח עמ' שטו - יבי"א ח/ז ב,ז).

■ הלכה למשה מסיני, שיהיו הרצועות של התפילין שחורות. אבל הבתים טוב שיהיו שחורות למצווה בעלמא, ולא לעיכובא.

(הליכ"ע ח/ח עמ' שכ - יבי"א ח/ח ז,ד - ח/ט צ,ג).

■ מה שנהגו הסופרים להקפיד לכרוך פרשיות התפילין לפני נתינתם בבתים, בקלף כשר קטן, אין זה מן הדין, אלא חומרא בעלמא. ולכן אם כרכו הפרשיות בקלף שאינו כשר, אין לפסול התפילין משום כך. שבכל דבר שאינו מן הדין אין להקפיד משום "מן המותר בפיך" (יבי"א ח/א א,ו - ז).

■ ריבוע הבתים של התפילין, הוא לעיכובא בכלל הדברים שהם הלכה למשה מסיני. לכן אין להכשיר תפילין שהבתים שלהם לא מרובעים מחמת האויר שמבדיל בתפילין של ראש בין בית לבית. ואף תפילין שהיו מרובעים כהלכה אלא שבמשך הזמן נשחק מעט מן הריבוע שלהם, יש להקפיד לרבעם כדת שתפילין שאינם מרובעים אין לברך עליהם. (יבי"א ח/ט, ו - ח/י עמ' פט ג).

הרב הגאון ראובן אלבז שליט"א

כל יהודי בגדד קיבלו עליהם את מרותו של הברון איש חי ללא עוררין, כסמכות הרוחנית העליונה. לפני הברון איש חי הובאו עשרות ומאות דיני תורה מסובכים והוא הכריע בהם בגאונות אדירה, אך לעיתים גם גאונותו לא הספיקה לו והוא הזדקק גם לפיקחותו הנדירה. המעשה הבא אירע כאשר אל בית מדרשו של הברון איש חי הגיעו שני אנשים שהתכוונו ביניהם על העניין הבא: "בשעת בוקר צעדתי ברחוב, בדרכי מבית הכנסת לבית ולפתע ראיתי מטבע זהב מונח על הריצפה. הודתי לה' על המציאה התכופתי והרמתי את המטבע. אך לפתע שמעתי צעקות "המטבע שלי המטבע שלי". התבונן הברון איש חי בשניהם, והבין כי הצדק עם המוצא, והאדם השני שטוען שהמטבע שלו ונפל לו, הרי הוא נוכל. הברון איש חי עצם את עיניו והרהר לרגע. הוא פנה אל הנוכל שטוען שהמטבע שלו, "צא נא בבקשה מן החדר לכמה רגעים." הברון איש חי נשאר עם המוצא המטבע (שהיה דובר אמת), סגר את הדלת והשאיר רווח קטן בכוונה שהנוכל ישמע את השיחה. "ראה ידידי, יש כאן סימן של נקב במטבע, אם האדם שבחוץ יגיד שעל המטבע שלו יש נקב קטן בתור סימן, המטבע שלו..". (מה שהוא לא ידע הנוכל, שלא היה במטבע שום נקב, וזה רק היה תרגיל של הברון איש חי למצוא את האמת..). היכנס נא אדוני. פנה הברון איש חי לנוכל, "האם יש לך סימן שהמטבע שלך?" "כן!" השיב הנוכל, יש במטבע שלי נקב.. הסתכל הברון איש חי על המטבע "אין במטבע הזה שום נקב ולכן זה לא המטבע שלך.. לך ותחפש את המטבע עם הנקב שנפל לך... וכך האמת יצאה לאור.."

באותה תקופה היתה נערכת בירושלים חלוקה של מנות קמח, לפי גדלה של המשפחה. כל משפחה קיבלה תלוש וראש המשפחה היה בה עם התלוש למוקד החלוקה כדי לקבל את מנסת הקמח. רבי יום טוב ישב בישיבת המקובלים והגה בתורה בחברת שאר חכמי הישיבה. הלכו כולם עם התלושים בידם כדי לקבל את קצבת הקמח עבור משפחתם, אבל רבי יום טוב לא היה מסוגל להפסיק מלימודו. דחקו בו "רבנו אם אין קמח אין תורה" אך הוא בשלו "איני יכול להפסיק מהלימוד.. אסתפק במעט הקמח שנשאר בביתנו..". והינה אחד התומכים הגדולים בא לבקר בעיר ירושלים.. לראות מקרוב את מצבם של יהודי העיר. בדיוק באותה העת, הוא נקלע לישיבת המקובלים. נכנס פנימה, וראה בית מדרש ריק. נכנס פנימה לוודא כי לא הבין מדוע בית מדרש גדול ומפורסם ריק בשעות הצהריים. והינה להפתעתו ראה אדם אחד יושב והוגה בתורה (היה זה רבי יום טוב). ניגש אליו הגביר הנכבד "היכן כולם?" "הלכו לקבל את קצבת הקמח" השיב לו רבי יום טוב.. והוסיף "אך אל דאגה, מיד כולם ישובו ויעסקו שוב בתורה." הגביר התפלא, "אם כך, מדוע לא הלכת גם אתה עמהם?" השיב לו רבי יום טוב "תודה לה' אני מסתפק במה שנשאר בבית.. איני רוצה להפסיק מלימודי..". העשיר התפעל והתרשם מאוד מרבי יום טוב, והוציא מכיסו שני מטבעות נפולין מזהב, ומסר לידו. "את המטבע הראשון קח לעצמך. ואת המטבע השני תן לשאר החכמים שיתחלקו ביניהם שישבו ללימוד..". כששבו החכמים לבית המדרש, פנו לרבי יום טוב "מדוע כבודו לא בא עמנו, דווקא היום חילקו יותר קמח מהרגיל. כבודו נשאר ללא כלום." אמר להם "מדוע תאמרו כן, הלא קיבלתי פי כמה וכמה מכם..". תמנהו החכמים לפשר הדברים, ואז הראה להם את מטבעות הזהב, וסיפר להם את אשר אירע.. (מתוך משכני אהרין, במדבר, עמ' מד-מה).

העלון מוקדש לרפואת:

- צ'צ'אן בן ביסקה
- חזלה בת חביבה
- דביר בן גאולה
- ראובן בן חנה
- זהבית בת חנה
- עליזה בת נינט

העלון מוקדש להצלחת:

- מור אבי אוריאל בן ציפורה
- עזרא בן נאוה
- אלעזר בן כוכבה
- נדב בן מלי
- יסמין בת רחל
- מרת אימי ויואן בת נוריה
- בת חן בת עירית
- בר ושרית ישראל
- אליעד אליהו בן אריאלה